

ضوابط فعالیت شرکتهای تأمین سرمایه

مصوب ۱۳۸۶/۰۵/۱۵ شورای عالی بورس و اوراق بهادار

در اجرای بند ۵ ماده ۴ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴، ضوابط فعالیت شرکتهای تأمین سرمایه موضوع بند ۱۸ ماده ۱ قانون مذکور، به شرح مواد آتی است.

• ماده ۱ :

اصطلاحات و واژههای تعریف شده در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴، در این ضوابط به همان مفاهیم به کار می روند. واژههای دیگر نیز به شرح زیر تعریف می شوند:

○ بند ۱ :

قانون: منظور قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذر ۱۳۸۴ است.

○ بند ۲ :

مقررات: عبارت است از کلیه مصوبات هیئت وزیران، شورا و سازمان درمورد بازار اوراق بهادار و فعالان آن.

○ بند ۳ :

سهامدار عمده: شخصی است که از طریق تملک مستقیم یا غیر مستقیم سهام شرکت تأمین سرمایه بیش از ۵ درصد حق رأی برای انتخاب مدیران این شرکت را در اختیار دارد.

○ بند ۴ :

مجوز تأسیس: اعطای مجوز شورای عالی بورس درخصوص تأسیس شرکت تأمین سرمایه و موافقت با ثبت شرکت مزبور در مرجع ثبت شرکتها

○ بند ۵ :

مجوز فعالیت: اعطای مجوز از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار برای شروع فعالیت شرکت تأمین سرمایه جدیدالتأسیس

• ماده ۲ :

برای تأسیس شرکت تأمین سرمایه، مؤسسين ابتدا بايد درخواست خود برای تأسیس شرکت را به همراه مدارک و اطلاعات زیر به سازمان ارایه دهند.

○ بند ۱ :

نام پیشنهادی که دربرگیرنده عنوان "شرکت تأمین سرمایه" باشد.

○ بند ۲ :

نوع شخصیت حقوقی مورد نظر مؤسسين برای تأسیس شرکت که می‌تواند به صورت سهامی (خاص یا عام) یا تعاونی سهامی عام باشد و نوع سهام نیز با نام باشد.

○ بند ۳ :

طرح اساسنامه شرکت

○ بند ۴ :

مبلغ سرمایه شرکت و چگونگی تأمین آن شامل زمان بندی تأمین سرمایه، پیش بینی ترکیب سهامداران، درصدی از سرمایه شرکت که مؤسسين تعهد و پرداخت می‌کنند، درصد نقد و غیر نقد آورده مؤسسين و مشخصات آورده غیر نقد

○ بند ۵ :

هویت کامل، اقامتگاه، سوابق مؤسسين و نماینده آنها

○ بند ۶ :

طرح تجاری شرکت شامل اهداف، استراتژیها، برنامه‌های شرکت برای ۳ سال پس از تأسیس، ترازنامه پیش بینی شده برای یک سال کامل شمسی و صورت سود و زیان پیش بینی شده برای ۲ سال کامل شمسی پس از تأسیس شرکت

○ بند ۷ :

پرسشنامه تکمیل شده مشخصات داوطلب سهامداری عمده (حقیقی/حقوقی) در شرکت تأمین سرمایه به انضمام مستندات زیر در خصوص هر یک از مؤسسين/سهامداران عمده:

- تصویر مدارک تحصیلی دانشگاهی و سوابق تجربی مؤسس حقیقی؛
- تصویر مدارک ثبت مؤسس حقوقی نزد مرجع ثبت شرکتها (شامل آگهی تأسیس در روزنامه رسمی)؛

- تصویر آگهی روزنامه رسمی مربوط به آخرین مدیران مؤسس حقوقی، صاحبان امضای مجاز و حدود اختیارات آن‌ها؛
- صورت‌های مالی حسابرسی شده دو سال اخیر مؤسس حقوقی متقاضی سهامداری که توسط مؤسسات حسابرسی معتمد سازمان حسابرسی شده باشد همراه با اظهار نظر حسابرس؛
- اساسنامه یا شرکت‌نامه مؤسس حقوقی؛
- مستندات در خصوص توانگری مالی؛
- اقرارنامه و تعهدنامه اصالت سهامداری توسط هر یک از مؤسسین و همچنین اقرارنامه دال بر سلب حق واگذاری سهام و حقوق مالکانه آن اصالتاً و وکالتاً تا سه سال؛
- تعهدنامه در خصوص عدم تأمین بیش از ۱۰ درصد از سرمایه نهاد مالی در حال تأسیس با استفاده از استقراض یا روش‌های مشابه تحت هر عنوان.

▪ تبصره :

سازمان می‌تواند برای بررسی ارتباط مؤسسین یا سهامداران، مدارک فوق را از مؤسسین یا سهامداران کمتر از ۵ درصد یا ذی‌نفع نهایی نیز اخذ نماید.

• ماده ۳ :

در صورت تکمیل بودن پرونده، سازمان موظف است ظرف مدت ۳۰ روز کاری مدارک و اطلاعات موجود در این پرونده را بررسی و در صورت احراز شرایط زیر، پیشنهاد صدور مجوز را برای تصویب به شورا ارائه نماید.

○ بند الف :

طرح اساسنامه پیشنهادی برای شرکت مورد تأیید سازمان باشد؛

○ بند ب :

سرمایه در نظر گرفته شده برای شرکت برابر یا بیش از حداقل سرمایه تعیین شده توسط سازمان برای شرکت‌های تأمین سرمایه باشد؛

○ بند ج :

در صورتی که قسمتی از سرمایه شرکت به صورت غیر نقد تأمین شود، سرمایه غیر نقد در راستای اهداف شرکت، قابل استفاده بوده و استفاده از آن در طرح تجاری شرکت پیش‌بینی شده باشد و از ۱۰ درصد سرمایه تجاوز ننماید .

○ بند د :

اکثریت مؤسسین حقیقی دارای حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مورد تأیید وزارت علوم در رشته‌های مالی، حسابداری، مدیریت، اقتصاد، بانکداری، علوم بیمه با حداقل سه سال سابقه تجربی مرتبط یا دارای حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مورد تأیید وزارت

علوم و گواهینامه تحلیل‌گری بازار سرمایه با حداقل ۳ سال سابقه تجربی مرتبط یا دارای حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مورد تایید وزارت علوم با حداقل ۵ سال سابقه تجربی مرتبط باشند؛

○ **بند ه :**

بنا به اعلام مراجع ذیصلاح، مؤسسين عمده، محرومیت‌های ابطال مجوز فعالیت مرتبط با نهاد مالی یا محرومیت از انجام فعالیت مذکور برای بیش از یکسال طی ۵ سال گذشته نداشته باشند؛

○ **بند و :**

مؤسسين عمده در تجهیز منابع مالی مقررات مبارزه با پول‌شویی را رعایت نموده باشند؛

○ **بند ز :**

مؤسسين عمده، پرونده انضباطی با اهمیت در حال رسیدگی یا منجر به صدور رأی در حوزه جرائم و تخلفات انضباطی نداشته باشند؛ سازمان مرجع تشخیص پرونده‌های با اهمیت است؛

○ **بند ح :**

مؤسسين عمده، بدهی‌های معوق به شبکه بانکی نداشته باشند؛

○ **بند ط :**

مؤسسين عمده، اصالت داشته باشند و تعهدنامه‌های موضوع بند ۷ ماده ۲ به شرح فوق را به سازمان ارائه نمایند؛

○ **بند ی :**

مؤسسين عمده نمی‌توانند بیش از ۱۰ درصد از سرمایه شرکت در حال تأسیس را با استفاده از استقراض یا روش‌های مشابه تحت هر عنوان تأمین نمایند و رعایت این نسبت برای هر یک از ایشان الزامی است.

○ **بند ک :**

میزان مشارکت مؤسسين عمده در سرمایه شرکت با آورده و دارایی ایشان متناسب باشد.

○ بند ل :

مؤسسين عمده و اشخاص وابسته به آنها، در شخص حقوقی دیگری با فعالیت مشابه به عنوان مؤسس یا شریک عمده با بیش از ۵ درصد سهام محسوب نشوند (مگر با ذکر دلایل و موافقت هیات مدیره سازمان)؛

○ بند م :

در مورد مؤسسين عمده حقوقی، علاوه بر موارد فوق شرایط زیر نیز لحاظ می گردد:

- ۱- امکان مشارکت شخص در تأسیس نهاد مالی مطابق اساسنامه وجود داشته باشد؛
- ۲- حداقل سه دوره مالی از آغاز فعالیت شخص، سپری شده باشد مشروط به اینکه عمر شرکت از دو سال کمتر نباشد؛
- ۳- در صورتی که شخص به عنوان نهاد مالی مشمول ثبت نزد سازمان باشد، نزد سازمان به ثبت رسیده باشد؛
- ۴- مطابق آخرین صورت های مالی حسابرسی شده طی دو دوره مالی اخیر، زیان انباشته نداشته باشد؛
- ۵- اظهار نظر حسابرس در خصوص صورت های مالی سال مالی اخیر شرکت مردود یا عدم اظهار نظر نباشد و در صورتی که حاوی بند شرط باشد و آثار سود یا زیان آن منجر به زیان انباشته گردد در بررسی بند ۴ لحاظ می گردد.

▪ تبصره :

عناوین محل کار اشخاص حقیقی در خصوص سوابق تجربی مرتبط به شرح زیر می باشد:

شرکت های تأمین سرمایه، سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، سبذگردان، مشاور سرمایه گذاری، هلدینگ، سرمایه گذاری، کارگزاری، مؤسسه رتبه بندی، پردازش اطلاعات مالی، سازمان بورس و اوراق بهادار، بورس ها، کانون های فعال در بازار اوراق بهادار، مؤسسات حسابرسی، بانک ها، مؤسسات مالی و اعتباری، شرکت های بیمه، کارشناس رسمی دادگستری در زمینه های مرتبط، مدرس دانشگاه در دروس مرتبط، سازمان ها و مؤسسات عمومی مرتبط و سایر فعالیت های مرتبط با ارائه مستندات.

• ماده ۴ :

سهامداران عمده شرکت باید براساس مقررات، مورد تأیید سازمان باشند. هرگونه نقل و انتقال سهام یا پذیره نویسی سهام جدید که موجب شود شخصی به یک سهامدار عمده تبدیل شود، باید قبلاً توسط خریدار یا نماینده وی به سازمان اعلام و به تأیید سازمان برسد.

▪ تبصره ۱ :

در مورد شرکت‌های سهامی عام علاوه بر شرایط ذکر شده در این ضوابط، رعایت "ضوابط مربوط به متقاضیان خرید در معاملات عمده سهام و حق تقدم سهام در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران شرایط متقاضیان خرید" مصوب شورای عالی بورس نیز الزامی است.

▪ تبصره ۲ :

به منظور بررسی نقل و انتقال سهام توسط سازمان، لازم است قبل از نقل و انتقال، مدارک و مستندات مذکور در بند ۷ ماده ۲، حسب مورد از سهامداران جدید عمده یا آن دسته از سهامداران قبلی شرکت که به دلیل انتقال سهام، میزان سهام آن‌ها در شرکت به بیش از ده درصد افزایش می‌یابد، اخذ شود. موضوع نقل و انتقال سهام با لحاظ بندهای ماده ۳ بررسی می‌شود.

• ماده ۵ :

پس از ابلاغ مصوبه شورا درخصوص تأسیس شرکت، مؤسسان موظف‌اند در مهلت‌های زیر شرکت تأمین سرمایه را نزد مرجع ثبت شرکت‌ها ثبت نمایند، در غیر این صورت مجوز تأسیس باطل خواهد شد.

○ بند الف :

در صورتی که تأسیس شرکت منوط به عرضه عمومی سهام شرکت باشد، ۹ ماه پس از ابلاغ مجوز تأسیس به مؤسسان؛

○ بند ب :

در مواردی غیر از حالت الف، ۶ ماه پس از ابلاغ مجوز تأسیس به مؤسسان.

• ماده ۶ :

پس از تشکیل مجمع عمومی مؤسس شرکت تأمین سرمایه، مؤسسان باید مدارک لازم را به سازمان ارائه نمایند تا در صورت احراز شرایط زیر، مجوز فعالیت شرکت صادر گردد:

○ بند الف :

شرایط تعیین شده توسط شورا رعایت شده باشند؛

○ بند ب :

اساسنامه شرکت مطابق آنچه مورد تأیید سازمان است به تصویب مجمع عمومی مؤسس رسیده باشد؛

○ بند ج :

تأییدیه سازمان مبنی بر رعایت بخش نخست ماده ۲۹ قانون بازار اوراق بهادار؛

○ بند د :

سرمایه تأدیه شده یا تعهد شده شرکت، درخصوص حداقل سرمایه شرکت های تأمین سرمایه رعایت شده باشد؛

○ بند ه :

اجاره نامه یا سند مالکیت محل شرکت به سازمان ارائه شده باشد.

● ماده ۷ :

موضوع فعالیت شرکت به شرح ذیل می باشد:

○ بند الف :

موضوع فعالیت اصلی عبارت است از: پذیره نویسی، تعهد پذیره نویسی و تعهد خرید اوراق بهادار در عرضه های ثانویه درحد امکانات مالی خود یا از طریق تشکیل سندیکا با سایر نهادهای مشابه.

○ بند ب :

موضوع فعالیت فرعی عبارت است از:

۱. ارائه مشاوره در زمینه هایی از قبیل:

۱.۱. روش بهینه و زمان بندی تأمین مالی همچنین مبلغ منابع مالی مورد نیاز؛

۱.۲. روش و پیشنهاد زمان بندی عرضه اوراق بهادار؛

۱.۳. قیمت اوراق بهاداری که توسط ناشر عرضه می شود؛

۱.۴. فرایند ثبت اوراق بهادار و دریافت مجوز عرضه آن؛

۱.۵. فرایند واگذاری اوراق بهادار؛

۱.۶. پذیرش اوراق بهادار ناشر در هریک از بورس ها و انجام کلیه امور اجرایی به نمایندگی از ناشر در این زمینه؛

۱.۷. ادغام، تملک، تجدید ساختار سازمانی و مالی شرکت ها؛

۱.۸. امور مدیریت ریسک؛

۱.۹. آماده سازی شرکت ها جهت رتبه بندی توسط مؤسسات رتبه بندی و انجام کلیه امور اجرایی در این زمینه به نمایندگی از آنها؛

۱.۱۰. امور سرمایه گذاری؛

۱.۱۱. خدمات مورد نیاز شرکت ها در موارد سرمایه گذاری های جدید، توسعه، تکمیل، برنامه ریزی، بودجه بندی و قیمت گذاری اوراق بهادار.

۲. بازاریابی یا مدیریت فرایند واگذاری اوراق بهادار.

۳. انجام امور اجرایی به نمایندگی از ناشر در زمینه ثبت اوراق بهادار و دریافت مجوز عرضه آن.

۴. ارائه خدمات مربوط به طراحی و انتشار ابزارهای مالی برای شرکت ها.

۵. ارائه خدمات مدیریت دارایی ها.

۶. ارائه خدمات مرتبط با صندوق های سرمایه گذاری و اداره صندوق های مزبور و سرمایه گذاری در آنها.

۷. کارگزاری

۸. کارگزار / معامله گری

۹. سبدگردانی.

۱۰. بازارگردانی.

۱۱. سرمایه گذاری منابع مازاد شرکت در سپرده های سرمایه گذاری نزد بانک ها و مؤسسات مالی اعتباری معتبر و اوراق بهادار دارای تضمین دولت یا بانک ها.

۱۲. جلب حمایت بانک ها، بیمه ها، مؤسسات مالی اعتباری و نهادهای مالی برای شرکت در پذیره نویسی اوراق بهادار.

۱۳. کمک به شرکت ها در تأمین منابع مالی و اعتباری.

۱۴. کمک به شرکت ها جهت صدور، تأیید و قبول ضمانت نامه.

۱۵. فعالیت در زمینه تأمین مالی جمعی با رعایت مقررات مربوطه و اخذ مجوزهای لازم

▪ تبصره ۱ :

انجام فعالیت های سبذگردانی، خدمات صندوق های سرمایه گذاری، کارگزاری، کارگزار/معامله گری و بازارگردانی با اخذ مجوز جداگانه از سازمان امکان پذیر است.

▪ تبصره ۲ :

انجام فعالیت های کارگزاری و کارگزار/ معامله گری صرفاً در راستای انجام فعالیت بازارگردانی، سبذگردانی، اداره صندوق های سرمایه گذاری، تعهد پذیره نویسی و تعهد خرید اوراق بهادار در عرضه های ثانویه امکان پذیر است.

• ماده ۸ :

شرکت تأمین سرمایه براساس دستورالعمل های سازمان موظف است گزارش های لازم را تهیه و به مراجع ذی ربط تسلیم نماید. همچنین براساس ماده ۲۹ قانون، نحوه گزارش دهی و نوع گزارش های ویژه حسابرسی خود را به تأیید سازمان برساند.

• ماده ۹ :

شرکت ضمن رعایت ضوابط مندرج در مفاد اساسنامه خود موظف به رعایت قوانین و مقررات ذی ربط می باشد.

• ماده ۱۰ :

سازمان در چارچوب دستورالعمل های خود مسئول نظارت بر عملکرد شرکت های تأمین سرمایه است. در اجرای این وظیفه، مدیران شرکت های مزبور در صورت مراجعه بازرسان سازمان موظفند اسناد، مدارک و دفاتر خود را جهت انجام هرگونه بازرسی و رسیدگی ارائه نموده و امکان رسیدگی جامع و کافی را برای بازرسان اعزامی سازمان فراهم نمایند.

• ماده ۱۱ :

در صورتی که گزارش بازرسان سازمان چه در مراجعه حضوری و چه با بررسی سوابق و مطالعه فعالیت های شرکت حاکی از تخلف یا وجود زمینه بروز تخلف باشد، سازمان اقدامات نظارتی زیر را به تناسب تخلف ارتكابی به مورد اجرا می گذارد:

○ بند ۱ :

ابلاغ موارد تخلف، انجام بازرسی موردی، مذاکره با مسئولان شرکت، اخذ توضیحات لازم و اجرای فوری اقدامات اصلاحی برای رفع موارد تخلف؛

○ بند ۲ :

الزام مدیران شرکت به رفع تخلفات انجام شده و بازگشت به شرایط عادی؛

○ بند ۳ :

اعمال برخی محدودیت‌ها در زمینه‌های مختلف فعالیت شرکت؛

○ بند ۴ :

تذکر کتبی به مدیران شرکت حاوی ذکر تخلفات احراز و دستور رفع موارد تخلف ظرف مدت معین؛

○ بند ۵ :

درخواست از سهام‌داران برای برکناری و تعویض مدیران؛

○ بند ۶ :

تعلیق یا لغو مجوز برخی از فعالیت‌های شرکت؛

○ بند ۷ :

پیشنهاد تعلیق یا لغو مجوز شرکت به شورا.

○ تبصره ۱ :

در صورت لغو مجوز شرکت توسط شورا، شرکت باید با رعایت ماده ۳۸ قانون، تمامی فعالیت‌های خود را ظرف مهلتی که شورا تعیین می‌کند در زمینه شرکت تأمین سرمایه متوقف نماید.

○ تبصره ۲ :

رفع تعلیق در صورت رفع موارد تخلفاتی با تأیید سازمان و پس از تصویب شورا امکان‌پذیر خواهد بود.

• ماده ۱۲ :

این ضوابط در ۱ مقدمه، ۱۲ ماده و ۸ تبصره در تاریخ ۱۵ مرداد ۱۳۸۶ به تصویب شورا رسید و تأسیس و فعالیت شرکت‌های تأمین سرمایه از این تاریخ براساس این ضوابط صورت می‌پذیرد.